Warszawa. — *Rok 1. Dnia 5. Marca 1823.*

KURYER
DLA PŁCI PIĘKNÉY.

CZYLI

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSZTOM, NOWOŚCIOM i MODOM POŚWIĘCONY.

Ner 28.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. Brzeziny trzy razy na tydzień, to iest: w Poniedziałek, Srzodę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin mód z których iedna męzka. Prenumerata na 36 Numerów, przyimuie się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18.

Zdarzenie Swiatowe.

Mało znaydziemy kobiet, któreby idąc za mąż miały moralne o powinnościach stanu tego wyobrażenie. W ich młodości zatrudniaią ie powszechnie mnóstwem lekkości i igraszek, uczą ich rzeczy bezużytecznych, a nigdy nie przygotowuią ich do tey nayważnieyszey w ich życiu epoki.

Często nayleksze powody roztrzygaią wybór młodey osoby; rzadko się zdarza, aby rodzice tak iakby to czynić powinni, zasięgali o obyczaiach i charakterze przyszłego swego zięcia gruntownych wiadomości: Czy ma maiątek?..... iest wszystko o co się powszechnie pytaią: Jak bogate będą dary przedślubne, czyli składać się będą z Szalów Kaszemirowych! pereł! kleynotów!...... iest wszystko, co pospolicie młodą dziewczynę przed Slubem zatrudnia. Z obydwóch stron nikt nie pomyśli o przyszłości; teraznieyszość wszystkich uszczęśliwia i na tem dosyć. Bez dokładnego poznania się wzaiemnie, nie wiedząc czyli długo żyć będą mogli w zgodzie młodzi ludzie łączą się z sobą i są zostawieni samym sobie; iak wątła łódka rzucona na niebezpieczne morze i poruczona losowi, zdaie się iż im powiedziano: Jesteście połączeni, bądźcie szczęśliwi; my wypełniliśmy nasz obowiązek.

Wieluż to iuż nieszczęść te niedarowane małoważenie i lekkość były przyczyną. Wieleż to rodzin rozdwoionych ze czci nawet wyzutych dla tego, iż niechciano przewidzieć skutków podobnych związków? Znaleść można charaktery, które nigdy ze sobą zgodnemi bydź nie mogą, w których nic na Swiecie nie zdołałoby zniszczyć wstrętu naturalnego, którego nawet wytłumaczyć sobie nie umieią, a z tąd wypada słuszne pytanie: Jakież męki mogą wyrównać wspólnemu pożyciu dwóch iestestw, których potrzeby, obyczaie, gusta i związki są całkiem od siebie różnemi? każdy dzień

wschodzący po nad niemi powitany bywa przeklęstwy. Nienawiść wzaiemna zaymuiąca ich serca, z każdą chwilą nowey przybiera mocy, rozciąga się na całą rodzinę, na dzieci!.... następuią zdrożności okrywaiące ich wstydem— zbrodnie!!... a nakoniec gdy oboie w chęci uwolnienia się od tak strasźliwego położenia, niepamiętni na wstyd i swą sławę, poczną się natrząsać z sądu Swiata, możemyż ich w tedy obwiniać, iż są zakałem i hańbą towarzyskiego pożycia?

Żadney zapewne z tych uwag nie miała na myśli Pani E.... wydaiąc swą córkę Eugenią za młodego D... Nadto iey wiele podobały się czterdzieści tysięcy rocznego dochodu przyszłego zięcia ażeby ią podobne fraszki zatrudniać miały. Eugenia z swey strony wierzyła że kocha swoiego męża. Pani E... oglądaiąc wspaniałe suknie, brylanty i meble, które dla nowey małżonki przysposobił Pan D... nieprzestawała powtarzać, iż nie można bydź przyiemnieyszym od iey zięcia; a iey córka otoczona błyskotkami w roskosznych dniach pierwotnych małżeństwa, mniemała, że iey mąż był nayprzyiemnieyszym z ludzi.

Pan D.... w trzydziestu latach uchodził za uczonego: widziano go bezprzestannie zatopionego w naukach, nie żyiącego iak tylko z ludzmi nieposzlakowaney sławy, zgoła oddanego zupełnie umieiętnościom. Jego przyiaciele niemało byli zdziwionemi gdy poczęto mówić o przyszłem iego małżeństwie: Powszechnie bowiem wiedziano iż życie nieboszczyka Pana E... zatrutym było domowemi zgryzotami i wnoszono nie bez przyczyny, że Eugenia pomimo swietnych przymiotów będzie nieodrodną swey Matki córką.

Nie można mówić, ażeby te wszystkie uwagi nie przeszły przez głowę Pana D...; ale któż iest wolen od błędów? Niemógł widzieć Eugenii bez wzruszenia; i pomimo, iż całkiem zaięty wdziękami tey młodey Osoby, oddany całkiem namiętności która go ku niey zbliżała, powtarzał sobie po tysiąc razy wszystko cokolwiek iego przyiaciele mogli znaleść przeciwko niey, roztrząsał wszystkie ich zarzuty, iednak nie mógł zostać panem czucia, któremu oprzeć się nie miał siły. Pomimo tego; w 16. latach serce młodey kobiety nie powinno, nie może bydź zepsutym, i chociaż niektóre postępki stawiały Eugenią w dosyć złem swietle przecież w oczach iego była pełną niewinności i wdzięku, a pewny iż słodkim i łagodnym pożyciem potrafi wykorzenić w niey te łekkie błędy, nie zaniedbał przyspieszyć związku w którym tylu nie upatrywało iak tylko iego zgubę.

Cierpliwy i łagodny, chociaż obdarzony żywą wyobraźnią nasz młody małżonek, żeniąc się ułożył sobie sposób przyszłego swego postępowania. Postanowił zastępować u Eugenii mieysce oyca, postanowił prowadzić ią pewną drogą pomiędzy zwodniczemi tego życia rozkoszami, i nawet w takim razie, gdyby Eugenia nieczuła na iego rady, na iego przywiązanie nie odpowiedziała iego oczekiwaniu, naprzód iuż był przygotowanym: przedsiewziął bowiem nie wahać się ani chwili nad porzuceniem kobiety, która była zdolną zdradzić swe obowiązki, i zaufanie człowieka, który swój los z iey losem połączył.—

Pierwszy rok małżeństwa upłynął nieznacznie: bo ten zawsze bywa przyiemnym. W całym blasku swey pięknosci, Eugeniia była ozdobą towarzystw w które uczęszczała; wszędzie była żąda-

ną i otoczoną hołdem; próżność często nadymała młode iey serce; trucizna bowiem pochlebstwa nayłatwiey trafia do naszey duszy.— Nieraz wracała Eugeniia z świetnego wieczoru niespokoyna i marząca, lecz Pan D... zdawał się niepostrzegać iey smutku pomimo iż z iak naywiększą starannością śledził wszystkie iey postępki.

Już oddawna przestała nas dziwić lekkość, a nawet że tak powiem wolność panuiąca w teraźnieyszych naszych zabawach. Bez wątpienia słuchaiąc toczących się tam rozmów młoda osoba musi się często rumienić ieżeli myśl ich zgaduie, a przeciwnie ieżeli iest zupełnie nie winną nię mogą one iak tylko żywo zatrudniać iey wyobraźnią: zdaie się nawet że rodzice pobłażaiąc takowym zdrożnościom, chcą im wcześnie i nieznacznie odsłonić taiemnice, których by zgłębiać nie powinny. Zwykle młodym dziewczętom małżeństwo wystawionym bywa iako śmieszność, mężowie staią się celem tysiącznych żartów— a ieżeli się zdarzy iż przedmiotem rozmowy są zdarzenia niektórych zapominaiących się kobiet, nigdy ich występki nie sciągaią sobie winney nagany, lecz tylko tkliwą litość, iż się połączyły z ludźmi, którzy ostrym i tyrańskim postępowaniem, dali im powód do podobnych usterków.

Eugeniia z chciwością słuchała podobnych rozmów, więcey one miały dla niey powabu aniżeli suche i nudne prawidła Pana D... co więcey, przekonano ią iż kobieta zamężna o wszystkim powinna wiedzieć, a Eugeniia porównywaiąc się z innemi towarzyszkami, iakże się ieszcze nieumieiętną znalazła. Mówiono iey o przybocznych kochankach Pani tey lub owey, a ona pytała się zwykle co to iest przyboczny kochanek?.... Zamiast odpowiedzi wyśmiewano iey niewiadomość. Wszelako znalazły się przyiaciołki które ią i w tym oświecić nie zaniedbały.

(Dalszy ciąg w następuiącym Numerze.) Do karty 138

M O D Y.

Rycina Ner 28.

Il pleut; le soleil luit; et l'écharpe d'Iris
Rend ceux qui sortent avertis
Qu'en ce mois le manteau leur est fort nécessaire.
Les Latins le nommaient douteux pour cette affaire.
La Fontaine.

Ten przymiotnik douteux mógł bydź bardzo stósownym w czasach dawnych Łacinników, którzy żyli pod pięknym niebem Włoch; lecz teraz możeż bydź wątpliwym używanie tak wygodnego stroiu iakim iest płaszcz w klimacie naszey Polski? gdzie ostrość atmosfery nie iest wątpliwą prawie przez puł roku! dla tego widziemy dzisiay wszystkie nasze Damy nauczone doświadczeniem na iakie niebespieczeństwa wystawić ich może lekkość ubioru w tak niestałym iak dziś czasie, pokrywaiące piękny swój stróy, dobroczynnym płaszczykiem mniey lub więcey wykwintnym. Zacząwszy od czasu płaszczów purpury Cezarów aż do płaszczów biednych Lazaronów, od krótkich salopek naszych prababek, aż do pstrych Kapiszoników które nam przed parą laty Francuzkie Journale udzieliły, wieluż to odmianom i poprawom nie

podpadało to wygodne okrycie? Codziennie wynayduiemy, zmieniamy kroy i ozdoby salop i płaszczów. Kołnierz Aksamitny podwóyny, obszywany koronkami i rzucone na nim futro sobolowe, były ieszcze przed ośmią dniami ozdobą płaszcza damskiego. Dzisiay z zmienioną temperaturą mieliśmy już sposobność widzenia nowego płaszcza merynosowego maiącego podobieństwo b l o u s s y. Koloru szarego ozdobiony iest dwoiaką peleryną pierwszą krótką, która z przodu rozcięta, związana iest kokardą z teyże materyi; drugą dłuższą okrążaiącą całą postać aż po stan zukosa, którey koniec zakończony w kutas, wcisnięty iest ukośnie z tyłu po za przepaskę która cały ten płaszcz spina. Tak peleryny iak płaszcz cały ozdobiony iest falbanką z teyże materyi i tego koloru. Rękawy wolne i u dłoni po dwa razy listewkami z materyi tegoż koloru spięte. Zawóy muslinowy lamowany gazą srebrną i ozdobiony pięcioma piórami biało-błękitnemi. Suknia Atłasowa błękitna garnirowana po tróynie falbanką haftowaną wząbki, koloru białego.

Wieczór 7my Muzykalny.

W dniu tym znowu mieliśmy sposobność, słyszenia talentu, który ze wszech miar na naszą zasługuie uwagę.— Po odegraniu O u v e r t u r y z La g a z z a - l a d r a; 5. Koncert F i e l d a przez młodego Amatora exekwowany zadowolnił zupełnie przytomnych Słuchaczy. Biegłość ziaką tenże wszystkie a nieodstępne od dzieł F i e l d a trudności przezwyciężał przy tem wybór naypięknieyszego z F i e l d a utworów daią nam poznać, ile pracy temu pięknemu talentowi poswięca, i iak wyborny gust posiada.— Na równaż pochwałę zasługuie spiew młodey Amatorki. — Zakończył wieczór ten F i n a ł z dzieł M e h u l a.

Przyszłe posiedzenie odbędzie się w dniu 10. b. m.

TEATRA i WIDOWISKA STOLICY.

T e a t r N a r o d o w y— W dniu 3. b. m. na dochód odieżdżaiącego za granicę JP. K u r p i ń s k i e g o, dane były wyiątki z celnieyszych iego Oper iako to: J a d w i g i, K a l m o r y, P a ł a c u L u c y p e r a, K r a k o w i a k ó w i G ó r a l i. — W spiewie: JPani D m u s z e w s k a wnader trudney Aryi w J a d w i d z e.— JPan W e i n e r t w K a l m o r z e,— JP. S z c z u r o w s k i w P a ł a c u L u c y p e r a sprawiedliwey pochwały są godni. JPani L e d ó c h o w s k a po odegraney Scenie z M a h b e t a oklaskami obsypaną została.— Nie możemy tu przepomnieć gry bardzo dobrey poczynaiącego JP. G ó r e c k i e g o w roli Organisty.— Młodzieniec ten daie nam może ieden nadzieię zapełnienia poniekąd nieodżałowaney Ż ó ł k o w s k i e g o straty i to powinnoby bydź naywiększem dla niego bodźcem, aby iak nayusilnieyszym staraniem zechciał ią uiścić. — Jak przyiaznemi są życzenia rodaków dla JP. K u r p i ń s k i e g o dowiodło liczne zgromadzenie się publiczności w ten wieczór. — Żal iakiego doznaiemy z oddalenia się iego, osładza nam poniekąd ta nadzieia iż go w krótce znowu wśród siebie uyrzemy pracuiącego tem skuteczniey dla sławy Narodu.

Wczoray daną była Traiedya w 5. Aktach, pod Tytułem O t e l l o. — Zdaie się iż JP. L e d u c h o w s k a i JP. W e r o w s k i chcieli grą swoią przewyższyć samych siebie.—